LABORE ET ZELO

КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ

Обсяг – 6 кредитів ЄКТС.

Семестр 2.

Дні, час, місце – згідно з розкладом.

Інформація про викладача

Ім'я	Бондаренко Алла Іванівна
Контакти	E-mail:alla_bon@ukr.net , тел.: (068) 1312163
Робоче місце	Кафедра української мови, методики її навчання та перекладу (ауд. 213 Гоголівського корпусу)
Години консультацій	Вівторок: 13:30 – 14:50

Опис курсу

Курс спрямовано на вдосконалення лінгвістичної компетентності молодих науковців та забезпечення мовознавчого аспекту їхньої професійної комунікації. Опанування дисципліни допоможе сформувати систему теоретичних знань про особливості наукового стилю сучасної української мови, вимоги до написання й оприлюднення наукових праць.

Дисципліна сприятиме виробленню вміння послуговуватися ресурсами вказаного стилю, здатності застосовувати відомості про писемне й усне наукове мовлення в професійних ситуаціях, будувати план дослідження, забезпечувати його структурованість, а також створювати наукові тексти (анотації, статті, тези, рецензії та ін.).

Курс допоможе сформувати навички наукової аргументації, уміння організовувати та підтримувати наукову комунікацію, дотримуватися її культури та досягати мети, а також виголошувати результати досліджень перед аудиторією й аргументовано відповідати на запитання.

Дисципліну зорієнтовано на вироблення наукової етики, коректне наведення ідей попередників, дотримання культури покликань і наукової полеміки.

Курс зорієнтовано на формування в комплексі з іншими дисциплінами таких **програмних результатів** навчання:

ПРН5.Започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

ПРН8. Уміти полілогічно взаємодіяти з широкою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження, оприлюднювати узагальнені емпіричні положення, логічно сформульовані теоретичні висновки, робити аналіз функціонування та розвитку української мови, літературно-мистецького процесу.

ПРН11. Працювати над власним розвитком та вдосконаленням, визначати свої професійні можливості й виявляти прагнення до підвищення професійної кваліфікації.

ПРН20. Демонструвати прихильність до норм професійної етики, міжкультурної толерантності, професійних цінностей у науковій / практичній діяльності.

ПРН15. Уміння готувати матеріали до засідань кафедри, інших колегіальних органів, брати участь у нарадах, робочих групах, професійних об'єднаннях, освітніх і наукових заходах.

Професійно репрезентувати результати своїх досліджень на міжнародних, всеукраїнських, університетських наукових конференціях, семінарах, практично використовувати іноземну мову (передусім – англійську) у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.

Мета навчання

Вивчення дисципліни в комплексі з іншими компонентами ОНП «Українська мова та література» сприяє формуванню таких програмних **компетентностей**:

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів діяльності).

ФК4. Здатність проводити фахову науково-дослідницьку роботу, репрезентувати її науковій спільноті та захищати свою інтелектуальну власність.

ФК7. Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження.

ФК10. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК14. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики, фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та керуватися загальнолюдськими цінностями

Форми та методи навчання

Курс буде викладено у формі лекцій (* 30 / 10 год.), практичних занять (*30 / 10 год.), а також організації самостійної роботи аспірантів у бібліотеках і комп'ютерних мережах (*120 / 160 год.). В основі навчання перебуватиме когнітивно-комунікативний підхід. Викладач використовуватиме інтерактивні методи.

Навчальна дисципліна передбачає використання підручників, посібників з українського мовознавства; наукових джерел інформації в галузі лінгвістики; лінгвістичних енциклопедій; електронного ілюстративного матеріалу, персональних гаджетів; інтернет-ресурсів.

* Денна / заочна форми навчання.

Навчання відбуватиметься на платформі «Zoom», тому здобувачам потрібно мати відповідний обліковий запис.

Організація навчання

Обсяг	Тема
60 год.	Культура наукового мовлення – основа професійної діяльності дослідника.
60 год.	Культура складання й оформлення наукових текстів.
60 год.	Культура усного наукового мовлення.
180	

Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет, об’єкт, головні завдання та ключові поняття дисципліни.	4	2
2	Мета й функції , підстилі та жанри наукового стилю.	4	2
3	Культура використання різнорівневих засобів у текстах наукового стилю.	6	2
4	Реферування, анотування наукових текстів, складання плану дослідження, тез, есе та рецензій.	6	2
5	Правила цитування, оформлення покликань, укладання бібліографічного списку.	4	1
6	Культура усної наукової комунікації.	6	1
Разом		**30**	**10**

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет, об’єкт, головні завдання, принципи та ключові поняття дисципліни.	4	2
2	Мета й функції , підстилі та жанри наукового стилю.	4	2
3	Різнорівневі засоби текстів наукового стилю.	6	2
4	Реферування, анотування наукових текстів, складання плану дослідження, тез, есе та рецензій.	6	2
5	Правила цитування й оформлення покликань.	4	1
6	Культура усної наукової комунікації.	6	1
Разом		**30**	**10**

Тематика самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Культура наукової полеміки.	20	25
2	Види й функції анотацій та рефератів.	20	30
3	Принципи та правила укладання списку джерел.	20	25
4	Лексико-семантичні типові огріхи під час складання текстів наукового стилю.	20	25
5	Синтаксичні типові огріхи впродовж побудови текстів наукового стилю.	20	30
6	Етика наукового спілкування та дотримання	20	25

	академічної доброчесності.		
Разом		**120**	**160**

Оцінка

Підсумкову оцінку курсу буде обчислено з використанням таких складників:

Тема	**Вид роботи**	**Розподіл балів**
Культура наукового мовлення – основа професійної діяльності дослідника	Складання тематичного портфоліо (фрагменти досліджень в академічному, науково-навчальному та науково-популярному підстилях).	0 –23,3
Культура складання й оформлення наукових текстів	Складання тематичного портфоліо (анотація, тези, рецензія, реферат, стаття).	0 –23,3
Культура усного наукового мовлення	Складання тематичного портфоліо (моделювання професійних ситуацій: виступу на конференції, участі в круглому столі, усної наукової дискусії, запитань щодо наукового виступу та відповідей на них).	0 –23,4
Разом		**70**
Залік	**Есе в науковому стилі аргументативного характеру.**	0 –30
	Зміст і форма есе засвідчують глибоке й повне оволодіння матеріалом.	27–30
	Зміст і форма есе містять незначні недоліки, що стосуються обсягу й розуміння матеріалу	22, 5 – 26,5
	Зміст і форма есе засвідчують поверхове оволодіння матеріалом, його фрагментарне розуміння	18–22
	Зміст і форма есе засвідчують незнання необхідного матеріалу.	0 – 17,5
Разом за залік		**30**
Разом		**100**

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача/викладачки повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте повідомити про це викладача/викладачку та перейти до безпечного місця.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно, є можливість погодити графік навчання на основі академічного середовища «Уніком».

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайни. Крайньою межею складання портфоліо (завдання аналітичного характеру, презентації до наукових повідомлень) є три дні до дати екзамену. Після цієї дати завдання будуть прийняті, але оцінені лише в разі перескладання іспиту.

Перескладання питань практичних занять можливе раз на тиждень, який передує екзамену (тільки за умови отримання негативної оцінки, якщо здобувач не міг з'явитися на заняття через хворобу чи в зв'язку з іншою поважною причиною, що має бути підтверджено відповідним документом: довідкою з лікувального закладу, заявою на ім'я декана про причину та термін відсутності на заняттях та ін.). Дозвіл на пропуск занять із причин, що завчасно відомі та є поважними, здобувач може отримати, подавши необхідну заяву в деканат.

Перескладання іспиту відбувається за графіком, який визначає деканат.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися й дотримуватися норм Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozennia_pro_akademichny_dobrochesnist.pdf). Усю заплановану роботу студенти виконують самостійно. У разі виявлення несамостійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається студенту на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

Під час виконання спільних завдань потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті дозволено використовувати тільки з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти має ознайомитися та дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених в Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodex.pdf).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дудик П. С. Стилістика української мови: навч. посіб. Київ: Академія, 2005. 368 с.
2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. Київ: Академія, 2007. 360 с.
3. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилістика української мови: підручник; за ред. Л.І.Мацько. Київ: Вища школа, 2003.
4. Семеног О. М. Культура наукової української мови: навчальний посібник. Київ: Академія, 2012. 216 с.
5. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навчально-методичний посібник. Київ: НАДУ, 2008.184 с.

6. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ: Алерта, 2011.694 с.
7.Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування. Київ: Каравела, 2010.352 с.

Додаткова література

1.Бондаренко А. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчально-методичний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. Миколи Гоголя, 2021. 102 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250000 од. / уклад. та голов. ред. В.Т. Бусел. Київ, Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.
3.Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ: Довіра, 2004. 448 с.
4. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи: навч. посібник. Львів: Афіша, 2006. 416 с.
5.Романюк М.М. Загальна і спеціальна бібліографія: навчальний посібник. Львів: Світ, 2003. 95 с.
6. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2011. 844 с.
7. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення. Київ: Алерта, 2015.307 с.
8. Українська мова: енциклопедія. НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут української мови; гол. ред. В. М. Русанівський. Вид. 3-є, зі змінами й доповненнями. Київ: Укр. енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2007. 856 с.

Інформаційні ресурси

Лінгвістичний портал MOVA.info. URL: http://www.mova.info/.

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL:

https://uk.wikipedia.org.

Український мовно-інформаційний фонд НАНУ. URL: www.ulif.org.ua.